

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.
Megjelenik hetenként kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Kézdivásárhely, 1902. december 18.

Csütörtök.

XXI. évfolyam. 100. szám.

Felelős szerkesztő: Vajna Károly.

Kiadó laptulajdonos: Ifj. Jancsó Mózes.

Előfizetési árak:
Egész évre 10 korona Félévre 5 korona.
Negyedévre 2 korona 50 fillér.
Egyes szám ára 10 fillér.

A lap szellemi részét illető közlemények. Vajna Károly szerkesztőhöz, az előfizetési és hirdetési pénzek Ifj. Jancsó Mózes könyvnyomdájába küldendők.

Hirdetmények díja:
4 hasáb a petisörért, vagy annak helyéért 10 fillér.
Hivatalos- és árverési hirdetmények külön díjtétel szerint.
Nyilttér sora 30 fillér.
A hirdetmények s nyilttér díja előre fizetendő.

Epilogus.

Immár meg van fejtve a rejtélye annak az „erős akció“-nak, melyet a függetlenségi párt a négyhónapos költségvetési provizóriumról szóló javaslat ellen rendezett, a melyet sem bölcsek, sem balgák megérteni nem tudtak. A függetlenségi párt vezére árulta el a megoldást s most már tudja mindenki, hogy az ellenzék Ausztriával szemben akarta megmutatni, hogy Széll Kálmán nem képes mindent keresztülvinni, mert van egy ellenzék, melynek elég ereje van, hogy komoly nehézségeket okozzon oly kormány-nak, mely nagyon engedékeny lenne.

Széll Kálmán miniszterelnök Kossuth jó szándékának elismerése daczára kimutatta az akció felesleges voltát, midőn kifejtette, amiben hivei és a nemzet nagy többsége különben sem kétkedtek egy percig sem, hogy ily támogatásra nincs szüksége, mert semmi körülmények közt sem megy messzebb, mint belátása és lelkiismerete engedi.

Nekünk azonban úgy tetszik, hogy az „erős akció“ más okokból is szükségtelen volt. Oly fontos kérdésekben, mint a kiegyezés és a közös vámtarifa, még pártfelek közt sem léteznek szíves-ségek, és sem a miniszterelnökről nem szabad feltételezni, hogy azt kívánhatná a szabadelvű párttól, hogy az ő kedvéért adja beleegyezését egy rossz kiegyezés-hez, sem e párttól nem szabad feltenni, hogy ily kívánságnak engedne. De a függetlenségi párt akcióképességének kimutatására is felesleges volt a sok hosszú beszéd, mert Ausztriában is nagyon jól tudják, hogy nem tanácsos vele egy tából enni cseresnyét.

Ha tehát az akció legalább is felesleges volt, az az egy jó mégis meg volt benne, hogy végül általában a mi házi használatunkra tisztázták a nézeteket az obstrukció jogosultsága és megengedhetlensége felett. De még más jót is hozott az indemnítási vita vége: a miniszterelnök igen tartalmas, fényes beszédét. Igen találó és a megszületésre nagyon méltó e beszédnek főleg az a része, melyben a miniszterelnök az idő kihasználásáról nyilatkozott. A tulajdonképpeni parlamenti munka nem a Ház plenumában megy végbe, hanem a bizottságokban, és ezek számára a Ház kell, hogy megszerezze az anyagi időt, mert sem a miniszterektől, sem a bizottságok tagjaitól nem lehet kívánni, hogy tartósan nagyobb munkateljesítést produkáljanak, mint bárki más valamely magán üzemben vagy vál-

latban. A megfelelő időbeosztás magának a parlamentarizmusnak is szolgál, mert ébren tartja a lakosság érdeklődését, ha a teljes ülésekben a viták tulságos terjengősség által el nem taposódnak és nem csökkentik a Ház tiszteletét. Magától értendő valami ugyanis, hogy ötödfél száz képviselő gyülekezete nem állhat csupa Demosthenesből és Cicero-ból és az egyszerű falusi ember is azt mondja, hogy még a község házáról is meg kellene szökni, ha öt-hat héten át egyik községi képviselő a mások után állna fel, hogy folyton ugyanazt mondják. A képviselőházban évről-évre ismétlődik ez, a dallam ugyanaz marad, a szövegben meg mi sem változik.

A fontos munkák egész sora vár a a parlamentre, és semmit sem lehet előbbre vinni, ha az ellenzék nem enged beszédességéből. Hogy csak egyet említsünk: a gazdasági depresszió sürgősen követeli az állam beavatkozását, ezer kéz várja a foglalkoztatást. De a pénzügyminiszter nem utalványozhatja a pénzt, mert a költségvetés nincs megszavazva s még egy örökkévalóságig tarthat, míg a beruházásokról szóló külön javaslatot elintézik. Ez az egy pont maga arra bírhatná a parlament minden tényezőjét, hogy a parlamenti ügyek menetét épp úgy egyszerűsítsék, mint a közigazgatás egyszerűsítésétől nem tagadták meg beleegyezésüket.

A képviselőház ülése.

A képviselőház Putnoki, Kubik Béla és Kovács Gyula rövid felszólalása után befejezte az indemnítási javaslat általános tárgyalását decz. 12-én.

Széll Kálmán miniszterelnök zajos tetszéssel fogadott beszéde után a Ház az indemnítást általánosságban és részleteiben is megszavazta. Decz. 13-án már komoly tárgyalás volt.

A függetlenségi párt vezére, Kossuth Ferencz, igyekezett indokolni azt az eljárást, hogy pártját fegyverletételre kényszerítette. Három ízben is felszólalt s mindhárom alkalommal mentegelte azon eljárást, hogy az indemnítási vita befejezése előtt a miniszterelnökkel tárgyalásokat folytatott. Elsőbben a napirend előtt szólalt föl amikor leginkább azt sajnálta, hogy közte és a miniszterelnök közt történt éjszakai találkozásról esett szó.

Azután a horvát pénzügyi egyezmény meghosszabbításáról szóló törvényjavaslatot tárgyalták, melyet Neményi Ambrus előadó ajánlott elfogadásra. Kossuth Ferencz hozzászólva a javaslathoz, ismét beszállt a függetlenségi párt leszerelésének kérdéséről, azt mondva, hogy a párt nem tartotta indokoltnak az obstrukciót. Ekkor már jelen volt Széll Kálmán miniszterelnök is, de megvárta, amíg függetlenségi részről Szederkényi Nándor is kifejti álláspontját a horvát javaslat ellen s aztán segített Kossuth Ferencz azzal, hogy kijelentette: tanácskozott vele, de nem

éjjel. Erre ujja föllált Kossuth Ferencz, szintén elismerte, hogy tanácskozott a miniszterelnökkel, mint magánember és mint politikus, azonban a hazáról is szó volt.

Eközben a horvát pénzügyi egyezményről szóló törvényjavaslatot úgy általánosságban, mint részleteiben elfogadták s egy kis munkarendi vita után áttértek a kérvények tárgyalására.

A székelv-akció és a hitelszövetkezetek.

Irta: Gidófalvi István.

(Folyt. és vége.)

Hogy mit tehetnek székelv véreim a szövetkezeti téren, azt röviden elmondom; hogy mit tesznek, azt válasszák meg maguk, mert „segíts magadon és az Isten is megsegít“.

a) Hitelszövetkezetekről már szólottam. Ez az ábecéje a szövetkezetnek, ezzel kell kezdeni.

b) A fogyasztó szövetkezetet bevasárlásra kell alakítani. A tagok bejelentik szükségüket a könyvelőnél és ez olyan árut, a melyikből sok kell, tömegben rendeli meg, mint bejegyzett kereskedő, mert a szövetkezet kereskedés, mely kicsiny haszonra pénzzel, vagy áruval kereskedik, olcsóbban vásárol, mint az egyes. A vasuton egy tömegben, olcsóbban szállítanak, mint az egyesnek, a szövetkezet összes tagjai egy fuvarral szállítatják az állomástól haza az árut, tehát olcsóbb ez a fuvar is. A szövetkezettől egy tömegben viszi haza mindenki a maga jutalékát, nincs mindennap rá gondja, hogy a boltba futtasson. Azalat otthon okosabb dolgot végezhet.

Hogy mi az a közös szükséglet, azt én innen meg nem mondhatom, csak példaképpen hozom föl, hogy minden fogyasztási cikk, mely mindenkinek kell, így a vetőmag, műtrágya, hizómarháznak, sertések: korpa, só, cukor, petróleum stb.

Ha már így megvan a fogyasztási szövetkezet, egy lépéssel tovább mehet és nyílt üzletet is tarthat.

Annak a megbeszélésére, mit tehetnek a gazdák közös erővel, alakítsunk gazdaköröket, olvasóköreket, benne egy pár jó ujság, könyvtár. Oda járunk vasárnap, ne a kereszmába. Onnan a jólét, a boldogulás eszméit hozzuk el, a kereszmából a romlást.

c) Kibérlelheti a falu a regálét, a kezelést rábíthatja a szövetkezetre, hisz mindnyájan tagjai. Ezáltal előli azt, hogy a munkában kifáradt székelv gazda családja körében tölti idejét s nem kívánczik a gombamódra szaporodó kereszmák bűzös levegőjébe. Hanem, ha a természet megkívánja és szívesen italt akar inni, azt a szövetkezetből magával hazaviszi. Egyrészt olcsóbb és jobb italt kap, másrészt családtagjai ellenőrzése mellett kevesebbet iszik és a féktelen keresmai ivóból így lassankint mértékletes szeszfogyasztó lesz. Pálinkaivás helyett sört fog inni, ez nemcsak igzat, de táplál és erősít is.

Elszomorító látvány, hogy falunként a pálinkás butyikok környékén hány züllött, elázott munkást lehet látni, ki rendszerint a falu réme is.

d) Termelő szövetkezet. A gazdának csak úgy fizet, ha jó marhát, lovat, sertést tartunk. A rossz állat is fogyaszt, mint például a rossz tehén, de nem adja meg a hasznát: a tejet. A legelőn a rossz sertés mindig hátul kullog, mint a vízholdó a hadseregben, de nem lesz zsírja, jó husa. Nincsen mindenkinek módjában, hogy jó állatokat szerezzen be, de ha a

szövetkezet jó birkát, jó kant, jó esődört tart, az állomány javul és ha kimustrálva el is kell adni, kap érte annyi, hogy egy ugyanolyan minőségűt szerezzen meg.

Jó gépekhez ritkán jut a kis gazda, nines módja megvásárolni. Ott a szövetkezet, vegye meg: adja a gépeket a gazdának sorban kis pénzért használni csak akkora díjat szedjen, hogy javíthassa, a szükséges szénét, olajat, benzint, kőzet, fagyut beszerezhesse és ha elromlik, új gépet szerezhesen be. A munkásokat mihdig az a szövetkezeti tag adja a géphez, a kinek dolgozik és elég a fenti költségekre, ha minden huszadik zsák a szövetkezeté.

Minden gazdasági gép, melyet vidékünkön látnak, megszerzendő lenne, mert csak így bírják majd ki a versenyt.

e) Az értékesítő szövetkezetéről már hallhattak. Erről nem is szölok.

Hogy mindezt miképp kell megcsinálni, forduljanak székely véreim a kormánybiztoshoz, vagy a Magyar Gazdaszövetséghez, készséggel fogják minden kezdeményezésüket támogatni.

Hogy azonban a székelyek e munkáját siker koronázza, tartisák meg a hitelszövetkezetek tizenkét parancsolatát, melyek a következőképpen szólnak:

1. Kezdjük a munkát serényen és takarékosan, hogy aztán nagy eredményeket érjünk el.

2. Legyünk nagyon óvatosak a tagok megvásárlásában.

3. Kísérjük figyelemmel a tagok magaviseletét, szorgalmát és törekvéseit azért, hogy meg tudjuk ítélni, hogy ki mennyit ér.

4. A szövetkezet élére csakis a dologhoz értő és az iránt lelkesülő egyéneket állítsunk.

5. Ne politizáljunk.

6. Társaink haladását ne irigyeljük, sőt inkább örüljünk emelkedésüknek.

7. A pénzt úgy osszuk meg, hogy abból lehetőleg minél többnek jusson. Többet ér tíz embernek 100—100 forint, mint egynek ezer.

8. A tőke után kevés hasznót adjunk, de mindenestre törekedjünk valamit adni.

9. Legyen rá gondunk, hogy a veszteségek eseteére elég nagy tartaléktőkével rendelkezessünk.

10. A szövetkezet pénzével semmi spekulációba ne bocsátkozzunk.

11. Igyekezzünk odahatni, hogy a szövetkezet tagjai többre becsülik azt, a mihez saját fáradságukkal jutottak, annál, a mihez a jó szerencse jutatta őket.

12. Szoktassuk tagjainkat ahhoz, hogy az együttműködésnek becsét felfogják és meg tudják becsülni, mit jelent az: mindnyájan egyért, egy mindnyájunkért.

Kövessük e parancsokat és bizony nem fogja senki megbánni, ha szavunkra hajt.

Kézdivásárhely és vidéke gazdasági egyesületéről.

Ma már minden egy szakmában dolgozó egyén kört, társaságot, egyesületet, testületet igyekszik alakítani, hogy a megélhetés nehézségeit annál könnyebben legyőzhessék, utat és módot találjanak arra, hogy a napról napra súlyosbodó közterheket viselhessék. A tisztviselők fizetés emelésért, az iparosok segédeszközökért, gépekért, szövetkezetek létesítéséért stb. stb. folyamodnak testületileg. Minden egyes egyénnek alkalom, tér nyíltatik, hogy ügyét, baját, ohaját önmaga tárja fel a testületi üléseken. Ez így van jól, mert bizony néma gyerekek anyja se érti szavát.

Az újabb időkhöz csak a nagybirtokos osztály alkotott az ország különböző részein gazdasági egyesületet. Hol ezek működtek, azon vidék népein látszott is a haladás.

A kormány nem tehet mindent, nekünk kell segíteni önmagunkon s ha nem bírjuk önmagunkon, akkor a kormánnytól méltán várhatjuk a közjólét emelésére irányuló törekvéseinkre az erkölcsi és anyagi támogatást.

Háromszékvármegyei gazdasági bizottság a vármegye öttörvényhatósága által beválasztott egyénekből áll és így nem ad tért és alkalmat arra, hogy abban az egyéb gazdaközönség aktív szerepet vigyen, mint rendes tag bárki megjelenhessék s ügyes-bajos dolgait előszóval előadhassa; tapasztalatlan nyugvó javaslatait megtehesse. Különben is e szűkebb körű bizottság, mint a gazdasági ügyek központi vezetősége tekintendő és közege nagy részt a felsőbb hatalom embereiből exoffo állnak és működnek.

E központtal szerves összeköttetésben álló és a vármegye északi részében a hanyatlásnak indult közzgazdasági állapotokat javítani, felemelni akaró egyesület lépett sorompóba 1901. évben, mely ma már megerősített alapszabálytal, lelkes, munkás karokkal vette kezébe kézdiszék gazdasági ügyeinek rendezését.

Mai napság oly ritka a közérdekért ingyen munkáló, a nép érdekeit szíven viselő egyén, mint a fehér holló.

A czim, rangkorsággal együtt ütötte fejét a székely népnél is a buta téllenség, a mindent megsemmisítő közöny kíséretében. A lelkesültebb egyéneket az ily vad lelki állapotok tömkelegében uszók sértő igazságtalan bírálat — gunyos megjegyzése — vagy éppen kihívó személyes sértegetése visszatartja a nemes munkától.

Az ily gorda szemérmetlenül követel, ágal és grasszál nem törődik azzal, hogy a népnek nincs betevő falatja, a birtokost maholnap tönkre teszi az adósság. Neki csak pénz kell és 20 fillérért el vesz egy vagyont, melyből 6 tagu család élt.

De végre a nép is ébredni kezd és maholnap kizárja kebeléből az ily lelketlen kufárokat és csak azok előtt hajtja meg az elismerés, tisztelet zászlóját, kik feltudják fogni, hogy nem a nép van ő érettük, hanem ők a népert. Tessék így gondolkozni és a szerint cselekedni mindazoknak, kik akár hivatalban, akár magán életben a néppel érintkeznek.

A régi szabad gazdálkodás a nép által alkotott, az ő szükségletéhez mért ősi szokások, szabályok irányították.

Ma már országos törvények, rendeletek hatolnak be az utolsó baromfi értékesítéséig. Szabadok vagyunk, élvezzük az alkotmányos jogokat, de oly drágán, hogy azt maholnap elviselni képtelenek vagyunk.

Tanulnunk kell azért és vállvetve törekedni arra, hogy a szabadságot, jogot célszerűen a közjólét emelésére használjuk fel. A magára hagyott gazdaközönség is átlátja ma, hogy az egyesülésben van az erő. Ennek kifogása e most megalakult gazdasági egyesület is, mely f. évi decz. 28-án tartja meg Kézdivásárhelyt első rendes közgyűlését. Az a program, mely alapszabályában körül van írva új életet hoz a gazdaközönségnek és egy szebb jövőt. Eddig éltünk külön-külön, szétválasztva s meg is adtuk az árát, a mi érdekeinket nem védte tehát senki. Pedig tudnia kellene mindenkinek, hogy: „a kié a föld azé a haza.”

Szívünk mélyéből üdvözljük ez új gazdasági egyesületet és hisszük, hogy a székely gazdák a kibontott zászló alá nemcsak sorakoznak, hanem azon eszmék megvalósításáért — lelkesült erővel tesznek is.

Az első kérdés, mit e gazdasági egyesület a minden szépért, jóért lelkesülni tudó Dr. Darányi Ignác m. kir. földmívelésügyi miniszter urhoz felterjesztett, mely e lapban is közölve leendő, melyet Dr. Bánffy Zsigmond egyesületi ügyész szóval is kifejtett a miniszter ur előtt: minden helyesen gondolkozó egyént meggyőzhet arról, hogy az egyesületnek e vidéken hivatása van s ha azt akarjuk, hogy a gazdasági misériákból szabaduljunk ez egyesület életét támogatni, azért becsülettel, kitartással küzdeni szent kötelességünk.

Íassuk tehát, kik azok a kik csak beszélnek és nem tesznek; s lássuk azokat, kik nem beszélnek, de annál többet tesznek a székely érdekek emelése érdekében.

Gazda.

IRODALOM.

A magyar közönséghez. Bartha Miklós és Holló Lajos orsz. képviselők egy évtizednek nehéz

TÁRGZA.

A leány panasza.*)

Zug, bug a tölgyes. Felhő repül,
Folyó vize mentén a lányka ül,
S míg dörög török meg hab hab után,
A fekete éjbe' sóhajt a lány,
Vakitó könny a szemekben:

„A szív megtörve, a föld üres,
Nincsen mit óhajtani érdemes.
Hívd vissza, te szent anya, gyermekedet.
Élveztem, mit itt lenni élvezni lehet,
Hiszen éltem én és szerettem!”

Tartsd vissza könyűdet — hiába foly az,
A holtakat föl nem költi panasz,
De ha volna szívednek írja talán,
A szerelem eltűnt üdve után,
Megadom, hogy könnyed' apaszsa.

„Hagyd folyni könnyű! Nem hiába foly az,
A holtakat föl ne költse panasz.

*) Mutatványok Schillernek Dóczy Lajos fordításában a Timpel-féle Remekírók könyvtárából a legközelebb megjelenő költeményeiből.

Egy a boldogság, mit a szív kíván
A szerelem eltűnt üdve után:
Ez a szerelem könnye, panassza.

A föld osztálya.

„A föld tiétek!” szölt, felhőin ülve
Az emberekhez Zeus. „Van kincse sok,
Mind néktek adom örököül. De —
Testvéreileg osztogatok.”

Nosza sietnek. A ki bírja, marja.
Apraja, nagyja foglalni siet.
Cserkész az ur, az erdőt lefoglalja,
A gazda meg a földeket.

A kalmár tömi raktárát és számol,
A püspök bort szüretel, tüzeset,
A király hidat, országutat vámol
S kiáltja: „Enyém a tized.”

Későre — az osztály megejtve régen —
Jön a poéta is ábrándosan,
De hajh, a nagy földkerekségen
Mindennek már gazdája van.

„Jaj nékem! Hát csak én legyek feledve?
Leghűbb fiad, Zeus, azt érdemli é?
Így jajgat, magát tőrdre vetve
Hatalmas Jupiter elé.

„Ha álmaid hónapban ábrándoztál”,
Szölt Zeus, „panaszszal miért fordulsz felém?
Hol voltál, mikor megesett az osztály?”
— „Uram, te nálád voltam én.”

Szemem te rajtad csügge lelkesülten,
Fülem eged fonséges zengzetén,
Bocsáss meg, hogy fényedtől részegültem
A földről megfeledeztem.”

És szóla Zeus: „Bajos már erről tenni,
Szöln, erdön, piacon tuladék.
De hogyha vélem akarsz lenni,
Ahányszor eljössz, nyitva lesz az ég.”

FÉRFIAK A NŐKRŐL.

Az olyan nő, aki nem büszke a nemére, királynő, aki nem érdemli meg a koronát.

Sir Henry Lawrence.

Nem elég, ha a nő szeret, nem elég, ha megért, adni is kell tudnia: szikrát a szikráért, gondolatot a gondolatért.

Michelet.

A leányt olyannak szeretjük, amilyen; az ifjút olyannak, amivé majdan lesz.

Goethe.

munkáját szentelték arra, hogy a sajtóban megte-
remtsenek egy olyan organumot, amely a magyar
faj ezen önvédelmi harcának legyen zászlóvivője.
Az általuk teremtet „Magyarország” nem egy
szűk körű politika hirdetője, hanem az egész magyar
társadalom lelkiismeretének és közfelfogásának
őszinte megnyilatkozása. Mérsékelt a formákban, de
bátor az igazság hirdetésében. Következtes a nagy
célok szolgálatában. — A „Magyarország” nem
csalja a közönséget vásári ígéretekkel a maga kö-
rébe. A „Magyarország” szerkesztősége kiváló
ujtságot akar nyújtani a magyar közönségnek. Hiszen
ma már általánosan elismert dolog, hogy zsurnalisz-
tikailag a legjobb lap a „Magyarország”, amely a
család minden tagjának kiváló szellemi élvezetet
nyújt. Ez a lap szándékosan kerüli a léha, erkö-
stelen és üres élezelődéseket, mi a magyar ember
lelkéhez sohasem illik. E helyett válogatott, bő ol-
vasmányokat, kitűnő regényeket tárcákat, szellemes
apróságokat és elsőrangú megbízható értesítéseket
közöl hasábjain. A „Magyarország” szerkesztőségé-
nek élén Lovász Márton dr. orsz. képvis. felelős
szerkesztő áll, kit a legelső magyar írói gárda vesz
körül és támogat a munkában. Minden értesítés a
lap részére, előfizetés és más küldemények csak ezen
címen küldendők: „Magyarország, napilap, Buda-
pest.” — Minden további címezés fölösleges. —
Előfizetési árak a rendesek. Egy hóra 2 kor, 40 fil,
negyedévre 7 kor., félévre 14 kor., egész évre 28 kor.
— A magyar társadalom bizonyára sorakozni fog a
„Magyarország” nagy céljai köré és támogatásával
lehetővé teszi azok megvalósítását.

Az árvák karácsonyfája.

A keresztyén világ örömnépén minden jó
gyereknek elhozza ajándékát az áldott Jézuska.

A kinek szívében a hit világa ég, ki nem csak
szóval, hanem tettekben bizonyítja be, hogy Jézus
Krisztus születésének magasztos ünnepét igaz vallá-
sos kegyelettel átérzi, annál meg van a világ boldo-
gító szent érzelmé, a szeretet és ez felemeli min-
deniket azon magaslatra, hol csak szépet, nemeset
és jót tehet az emberiség érdekében.

E vármegye közönsége rangkülömbőség nélkül
igyekezett oltárt emelni a szeretetnek; bebizonyította
azt, hogy a vallásos kebel szívesen áldoz, tesz a
szerencsétlenekért, szűkölködőkért. Avagy az árvák-
nak édes otthona nem örökbizonyítéka ennek? Igen,
Háromszékvármegye halgyei mindig megmutatták
azt, hogy a nemes munkában büszke társai férjük-
nek a honleányi áldozatkészségben, drága kincsei
fajunknak, a magyar nemzetnek. Fajdalom, egyik
bölcs vezető nélkülözni kell ugyan, de itt van kö-
zöttünk áldó szellem és tovább int a nagy munkára.

A szolgálatkészségünk által tetszünk a nőknek;
ha elhanyagoljuk megnyerjük őket.

L. Desnoyer.

A nő, szép ruha nélkül, olyan mint a katona
egyenruha nélkül.

Requeplan.

A nő mindent tud! Nevet, amikor a halált
rejtegeti a szívében és sir, amikor nevetni sze-
retne.

Heiberg.

A szerelem, nem tekintve minden más tulaj-
donságát, a nő olyan mint a laot, amely csak
annak árulja el titkos akkordjait, aki pengetni
tudja.

Balsac.

A jó hír a nő erényének a parfümjé,

Sokrates.

Amíg fiatal vagy, higgy a nőknek és mindig
boldog leszel: ha megöregedél, kételkedjél mindig
és sohasem leszel boldogtalan.

G. V. Moser.

A ki a multa büszke lenni, a jövőt felfogni
megérteni képes: az a vezér távol életében is meg-
érti, tudja feladatát. E szerény sorok csak becses
emlékükbe kívánja hozni, a nemes szívű ember-
barátoknak, hogy mint a multa, úgy jelenben se
feledkezzenek.

Ne viseltessék senki közönnyel a magasztos
hivatásu intézet iránt, bizonyítsa be, kiki tehetsége
szerint, hogy az ott jelenben elhelyezve levő 60 és
még felvételért esengő 40 árva leányka iránt meleg
szeretettel viseltetik, s a szent karácsony estét nekik
is örömnépé őhajítja varázsolni.

Az e célra szánt kegyes adományok Nagy
Károly árvaházi igazgatóhoz Kézdivásárhelyre kül-
dendők.

Az ünnepély szokásos szép programmal az in-
tézet helyiségében folyó hó 14-én d. v. fél 5 órakor
fog megtartatni, mely ünnepélyre az érdeklődők egész
tisztetettel jelen sorok által meg is hivatnak.

A háromszékvármegyei „Erzsébet” árvaleány-
nevelő intézet nevében:

Kézdivásárhelyt, 1902. december 16-án.

Gróf Mikes Árminné,
helyettes elnök.

Nagy Károly,
igazgató.

NAPI HIREK.

— A király a karácsonyi ünnepeket az idén
nem tölti, mint ezeltől, Walseeben, hanem Bécsben;
a mincké oká abban keresendő, hogy nagyfokú
reumájából még teljesen nem épült föl.

— Uj ügyvéd. Dr. Lukács Vilmos, kézdí-
vásárhelyi ügyvédjelölt, a napokban tette le az ügy-
védi vizsgát Marosvásárhelyen, az ottani kir. ítélő-
táblánál szervezett ügyvédvizsgáló-bizottság előtt,
kiváló tehetségéhez méltó igen szép sikerrel. Gratulálunk.

— Bimbóhullás. Váratlan bánat, súlyos csapás
érte Király Aladár kézdívásárhelyi kir. alügyészt
és nejét szül. Gergely Rózsikát. Egyetlen gyermekük,
Erzsike, egy bájos, kedves kis apróság, szeretők
szülőinek s a kedves nagyapónak: Király Lajos
nyug. főgymnasiun tanárnak kedvence, szemefénye,
ártatlan életének második tavaszán, vörhenyben, f.
hó 15-én éjjel fél 12 órakor örök álmra szenderült,
tengernyi bánatot hagyva hátra szeretteinek. A kis
halottat kedden délután 2 órakor helyezték örök
pihenőre a róm. kath. temető kertben Kézdivásár-
helyen. Legyen álma édes.

— Eljegyzés. Nagy Ferenc kézdívásárhelyi
szeszgyáros és neje Csizsár Sara asszony derék fia:
Nagy István szeszgyáros eljegyezte Csizsár Dénest
Mariska okleveles tanítónő kisasszonyt, Csizsár Dénest
szeszgyáros és neje Török Róza asszony szeretetre
méltó bájos ifju leányát. Az esküvő a karácsonyi
ünnepeken lesz. Szerencse és áldás kísérje a leendő
szép frigyét.

— A kaszinóból. Választmányi ülést tartott
folyó hó 14-én a kézdívásárhelyi kaszinó választ-
mánya Fejér Károly kir. járásbíró, elnök vezetésével.
Lapok megrendelése, Jancsó Géza könyvtára,
lemondásának bejelentése s egyéb folyó ügyek ké-
pezték az ülés tárgyát.

— A kézdívásárhelyi Paedagogiai Társa-
ságnak népes és érdekes választmányi ülése volt
mult szombaton délután. Az ülésen Hassák Vidor
főgymnasiun igazgató elnökölt. A szokásos folyó
ügyek elintézése után kitűzte a választmány a köz-
gyűlés idejéről 1903. január 21-ik napját; megállapí-
totta a tárgysorozatot, melyből kiemeljük az elnöki
megnyitó beszéd és titkari jelentés mellett, Bíró
Sándor értekezését a technikai nevelés köréből,
Asbóth Viktor emlékbeszédét Csomortányi Péter
főgymn. tanár s Zajzon Sándor emlékbeszédét
Kiss Jenő polg. isk. rajztanár, elhunyt tagtársak felett.
A közgyűlés a városházán lesz. Érdeklődőket is
nagyon szívesen látnak. Tervbe vette a választmány
tudományos estélyek rendezését is „Szabad Lieze-
mok” módjára. Erről azonban végérvényesen a
közgyűlés határoz. A Székely János ref. pap 50
éves jubileumán a Társaság tagjai is megjelennek,
résztvesznek.

— A sepsiszentgyörgyi pénzügyigazgató-
ság megkeresésére közöljük, hogy az 1903–1905.
évek megállapított italmérési ügyek k
ellen beadott fellebezések elbírálása f. évi decz em-

b. er hó 18-án veszi kezdetét Sepsiszentgyörgyön a
a városi nagyvendéglő feletti kis szobában.

— Felhívás adakozásra. A kézdívásárhelyi
munkaképtelen öregeknek, a nemeslelkű alapító
„Báró Szentkörösztly Stephanie” nevét viselő men-
dékházában karácsony estét minden évben bol-
doggá tette az öregek részére Kézdivásárhely város
nemesen gondolkozó közönsége azokkal a szíves
adományokkal, melyeket a karácsonyfára adtak a
jó szívek. Ez évben is a közönség áldozatkészségé-
hez fordulunk. Súlyos beteg, távollevő alapító-
elnökünk jóságos lelkére, áldott eszelekedeteire gon-
dolván, juttassanak a jó szívű emberbarátok némi
adományt (pénzt, bort, süteményt, gyümölcsöt, ruhát
stb.) az elaggott öregek részére, hogy ez évben se
érezzék az élet súlyos mostohaságát! A szíves
adományokat a „Stephanie”-menedékházba
kérjük küldeni Szotyori Jánosné felügyelő-
höz, karácsony estéjéig (decz. 24-éig), a
mikor az intézetben este 5 órakor lesz a karácsonyfa-
ünnepély. Kézdivásá helyen, 1902. decz. hó 16-án
Gróf Mikes Árminné sz. gróf Bethlen Clementine,
elnökhelyettes, Vajna Károly, titkár.

— Asztalos iparunk a Debreczeni Székely
kiállításon. Napok óta sok nézője volt amacsinos,
a műzslés remekét elől be taró ékszerszekerénynek,
mely ifju Dávid István kereskedése kirakatában
kiállítatott. Az egyhangú vélemény e munkát úgy
kivitel, mint összeállítás és anyag tekintetben ki-
fogástalannak, kitűnőnek, asztalos iparunk büszkesé-
gének nyilvánította. Készítője egyik fiatal asztalos
Turóczi Dénes, ki szintén Budapesten Csepregi For-
rencz ur első rendű műhelyében, hol Czinbalmos
is tanult, tökéletesítette magát. Örömkökre szolgál,
hogy városunk szülötte nem a nagy reklámban, ha-
nem a valódi szorgalomban, jó, esinos és a kormin-
den igényeit kielégítő szakmunkásságban keresi
dicsőségét. Hisszük, hogy a debreczeni kiállításon
is elismerést, dicsőséget fog hozni a székely
névnek.

— Ifju leányok halála. Egyszerre két ifju
leány korai elmúlásáról adunk szomorú hírt. Mind-
kettő egyetlen öröme volt a szerető édes és nevelő
szülőknél. Daragus Ilona 14 éves iskolás leány az
egyik; Szabó Mariska, Szabó József lakatosmester
édes, Kovács Gergely szücsmester 22 éves nevelt
leánya a másik. Hirtelen, váratlanul vitte el őket a
kőnyörtelen halál. Logyen könnyű a hant poraik
fölött.

— A székely Társaságból. A kézdívásárhelyi
„Székely Társaság” 26-ik összejövetelét jövő szom-
baton (december 20-án) délután 5 órakor fogja
tartani a „Korona” vendéglő emeleti termében.
Targysorozat a következő: 1. Az ülés megnyitása
és evi jelentés Intze Istvántól, a Társaság agilis
elnökétől. 2. Napló-olvasás. Folyó ügyek elintézése.
3. A tisztikar megválasztása. 4. Ladítványok. Felhívjuk
az érdekesnek ígérkező összejövetelre a közfigyelmet.

— Farkaskaland Borzalmas farkaskalandnak
esett áldozatul Azugában Stoian Miklós gyári mun-
kás. Az esetről tudósítók a következőket írja: A
napokban híre ment az azugai telepeken, hogy
esnekét farkasok barangolnak a telepek között.
Csütörtökön estefelől erről beszélgettek az egyik gyár
munkásai, s köztük Stoian Miklós. A munkások
nagy félelemmel szóltak a fenevadakról, s egyre
azt hangoztatták, hogy este még fegyverrel is veszé-
lyes járni. — Eh mit, nem olyan veszedelmesek
azok a farkasok, — szólott Stoian, — egy szál
bottal megküzdök egy sereg farkassal. A munkások
kétkedő megjegyzéseket tettek e nyilatkozatra
mire Stoian a virtuskodás hevéből elragadva kijeleu-
tette, hogy az éj egy részét a telepek közt fogja
tölteni, hogy találkozzék a farkasokkal. S úgy is
történt. Stoian egy jó dorongot vett magához és
este 9 óra után kirendult a telepek közé. Jó ideig
barangolt, mikor egyszerre vonítás, üvöltés ütötte
meg füleit, s rövid idő alatt három farkassal állott
szemben. Stoian nem vesztette el lélekjelenlétét s a
farkasoknak rontott. A fenevadak azonban erősebbek
voltak s Stoian csakhamar leteperték. Kétségbeeset-
ten kezdett kiabálni a halálos veszedelemben forgó
ember. A kialtozásra összecődültek a telepek mun-
kásai s elriasztották a farkasokat. De már késő volt:
a fenevadak kiszakították Stoian torkát s teljesen
összemarcangolták. A szerencsétlen munkást halva
szállították haza.

Hirdetések.

Az Erdélyi bank és takarékpénztár részv. társ.
Kolozsvár, (Mátyás király-ter 32. sz.)

a 4 % magyar korona járadék kötvény

(legutolsó szelvénye 1902. decz. 1-én esedékes és

a 4 $\frac{2}{10}$ % egyesített papíráradék

(legutolsó szelvénye 1903. január 1-én esedékes)
szelvényutalványaink elismervény ellenében való be-
szolgáltatása mellett teljesen

==== **d i j m e n t e s e n** ====

és a legrövidebb idő alatt szerzi be az **uj szel-**
vényiveket.

Felvilágosítással készséggel szolgál

az Igazgatóság.

(224. 1—1.)

Sz. 1188—902. vég.h.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a kézdivásárhelyi kir. járásbíró 1902. évi V. 806. sz. végzése következtében Dr. Bartha Imre ügyvéd által képviselt, Zabola község javára, márkosfalvi Beczö Kata s társai ellen 2000 korona — fillér s járulékaik erejéig 1900. év decz. hó 20 án fogantatott kielégítési végrehajtás alkalmával lefoglalt és 1162 koronára becsült Beczö Szeréná, ál lovak, bivalak, sertések, juhok, szekerek; Beczö Zoltánnál lovakból álló ingók nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a kézdivásárhelyi kir. járásbíró 1902-ik évi V. 806. számú végzése folytán 2000 korona —

fillér tőkekövetelés, ennek 1899. évi július hó 1. napjától járó 8 százalék kamatai és eddig összesen 86 kor. 80 fill. bíróilag már megállapított költségeireig Márkosfalva községhezatal leendő fogantatás czéljából határidőül 1902. évi deczember hó 22-ik napjának délután 2 órája kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérnek becsáron alul is el fognak adatni.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számítatik.

Kelt Kézdivásárhely, 1902. évi deczember hó 27. napján.

(225. 1—1.)

Kakutsi Ádám,
kir. bírósági végrehajtó

Hirdetések olcsó áron felvé-
tetnek e lap kiadóhivatalában.

játékszer, karácsonyi és ujévi ajándékok,

Van szerencsém a nagyérdemű helybeli és vidéki vevő közönség szíves tudomására hozni, hogy kényelmes üzlethelyiségemben, ez évben a szokottnál jóval nagyobb **gyermekjáték és felnőtteknek — még a legkényesebb igényűeknek is — ajándékoknak alkalmas**

Karácsonyi és ujévi eladást

rendeztem.

Oly választék áll a tisztelt vevő közönség rendelkezésére, a mely teljesen kizárja annak szükségét, hogy idegeneknek ismeretlen, kiselejtezt (ausehuss) áruját kellene hozatni.

Nagy választékban áll a tisztelt vevő közönség rendelkezésére **játékszer, karácsonyfadisz, mindennemű díszműáru, china-ezüst és Majolika tárgyak.**

Nagy választék üveg, porcellán u. m. ételes, kávé, teás és mocca készletekből, kanalak és evőeszközökből, tükrök, kép és képkeretekből szóval mindennemű, ház- és konyha-berendezési tárgyakból.

Óriási raktár az általánosságban elismert legtartósabb és legolcsóbb „Seccessió“ zománczozott „**MESÉSO LCSÓ**“ bádagedényből súly szerint, melynek egyedüli főraktára nálam van.

Főtőrekvésem mindig oda irányult, hogy inkább jobb minőségű és nem kiselejtezt (ausehuss) árut tartsak raktáron, mi által csakis a tisztelt vevő közönségnek van óriási előnye.

Midőn 18 évi fennállásom után, a nagyérdemű közönségnek szíves pártfogásukért köszönetet mondok, kérem azzal engem ezután is megajándékozni.

Kiváló tisztelettel:

JANCSÓ GYULA.

(221. 3—?)

ÓRIÁSI RAKTÁRA.